UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldi Pervsini Commentariorvm In Pandectas Tomvs ...

In Digestvm Vetvs

Baldus

Lvgdvni, M.D.LVIII.

De Edilitio edicto [et] redhibitoria actione, [et] quanto minoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95938

Visual Library

a hic qȯ ex duabus extremitatibus colligitur mediū.i.probat[a], ꝙ res ſit in medio in eo ſtatu inquo reperit in prima ⁊ vltima extremitate ſm Odo.⁊ Cy.in addi.ꝓbatis ergo extremitatibus p̄ſumit mediū qȯ no.vnde qui ꝓbauit ſe antiquius poſſediſſe,⁊ hodie poſſidere p̄ſumitur quoqꝫ poſſediſſe medio tempore.In tex.ibi poſſideat ⁊ dubitatur an vēdiderit vel nō.Jac.q̄ꝛ q poſſidet non preſumitur vēdidiſſe,⁊ ibi vēdiderit.⁊ hoc cōſtat Ja. Et ibi extiterit.quib.cau.obſtat creditori exceptio cum effectu. Ray.vt.C.de remiſ.pig.cū ſoluta.⁊ ibi p Cy.⁊ ibi non ſit creditor qui non conſenſit venditioni ſimpliciter,ſed hoc pacto vt ſibi ſatiſfiat ex precio quod in dubio p̄ſumit poſtq̄ debitor poſſidere reperitur.Ray.vel dic ſoluta nō ſit.ſ.debitori:quaſi preſumatur ſimulatio ex hoc qȯ nec preciū ſolutū ⁊ reperit in poſſeſſione ſicut prio ⁊ facit iſte.§.ad queſtionē quidā volēs maleficiū perpetrare, vendidit bona ſua ne deguſtarent poſtea commiſit maleficium nunquid emptor poſſit impedire guſtum:⁊ determinatur qȯ ſi venditor nunq̄ diſceſſit de poſſeſſione , ſemper poſſedit eoipſo p̄ſumitur venditio ſimulata: vt hic.⁊.C.de diſt. pig.⁊ qui ſub imagine.⁊ de acqui.here.ſi is.⁊.l.ſi quis naturalem ⁊ ꝙ de ſubennda.C.de nat.li.de bo.dam.l.j.§.ſi ex bonis.ibi fraudis ⁊c.ſm Guil de Suza.⁊ Cyn.in addi.⁊ vide quod no.in.l.j. C.de iure fiſ.lib.x.⁊ in Spe.de obli.⁊ ſol.ꝙ pe.ſi.⁊ de ac.ſeu pet. §.in anterioribus.ver.ꝙ forte.⁊ vide Ja.j.de manum.l.iij.§.ſi ab ignoto.⁊ per Cy.C.de dona.ante nup.aut.ſed iam neceſſe.⁊ C.ad.l.Jul.maie.l.ſi.⁊ maxime preſumitur alienatio fraudulenta quādo alienauit omnia vel quaſi,omnia ſimul vel ſucceſſiue, vt ſingulariter not.in.l.nomen.§.j.j.de leg.iij.Et aduerte ꝙ.§. noſter loquitur de ſimulatione preſumenda ,quia tractatur de preiudicio tertij,alias non preſumitur ſimulatio ſed contract⁹ verus,vt.C.de proba.cum precibus.ſ.de actio.emp.Julia.§.ex vendi.⁊.§.offerri.⁊.l.ſi.C.de remiſſio.pig.

Venditionis. Nomē venditionis ponitur pro qualibet alienatione dic vt.ſ.de pig.in quorū.¶Et no.ꝙ ſi conſentio alicui rem meā vel mihi obligatam vendenti ꝙ mihi preiudico.

Sed ſi permiſerit. Nota quod conſenſus ac commodatus ad vnam ſpeciem contractus porrigitur ad aliam ſpeciem.h.d.

Non videtur. Silentium non habetur pro conſenſu ſed ſubſcriptio ſic.h. d.per Cy.C.ad Velleia.ſi ſic.⁊.C.ſi alie.res pig.data ſit.l.ſi probauerit. ¶No.etiam hic ꝙ deceptio non preſumitur.

Si debitori. Conceſſio facta alicui videtur etiā facta heredi eius.h.d.Vel ſic Licētia data defuncto tranſit ad heredem.h.d.Vide Gui.ſ.de pig.act. ſi neceſſaria.§.de vendendo.

Si debitor. In tex.nouus poſſeſſor qui non habet ab eo cauſam vel habet ſed ſingularem ⁊ ſic non obſtat precedens.§.ſm Guil.

Sed ſi intra. No.ꝙ permiſſio facta ad tempus non durat poſt tempus.h.d.vnde ſi alicui qui poterat capi pro repreſſalijs eſt data licentia per.x.dies ſtatim poſtea poteſt capi.⁊ vide gl.quam diſputauit Oldra. que incipit quidam ſcholaris.

Titius ſempronio. Dicit ſtatutum ꝙ filius non poſſit ſe obligare ſine conſenſu patris modo pater ⁊ filius obligant ſe in eodem inſtrumento , queritur nunquid pater videatur accommodaſſe conſenſum filio ob hoc ipſum , ⁊ eſt hic
b quaſi caſus quod ſic [b].Item facit maritus ⁊ vxor donauerunt rem mariti hoſpitali miſericordie heredes dicunt qȯ non tenuit donatio niſi pro parte quam maritus donauit veritas eſt ꝙ tenuit totum q̄ꝛ ex quo in eodem inſtrumento donauerunt,videt maritus accommodaſſe conſenſum vxori.

Titius Seio. Non poteſt qs venire cōtra chartam cui ſe ſubſcripſit.

Voluntate. Reſciſſo contractu reſcinditur preiudicium inō naſcēs tertio.h.o.Et iſta lex obtinet quando per modū receſſus a cōtractu eſt facta diſſolutio ſecus ſi per modum noui cōtractus, vt.l.ſicut.§.ſuperuacuum.ſ.eod.

Lucius Titius. Mortuo patre dos cōſolidatur filie ⁊ pater ⁊ mater poſſunt ſe obligare pro dote filie cōmunis. h.d.⁊ vide.ſ.qui pot.in pig.hab.creditor.in ſi.In gl.que ibi no. ⁊ probatur hoc no.ſ.fami.erciſ.Pomponius Philadelphus.

Paulus rn̄dit.§.Qui pig. Quilibet poſſeſſor hꝫ ius offerendi in hypothecaria, ⁊ vide.ſ.qui po.in pig.hab.mulier.⁊ quod no.p Cy. de iure dot.vbi adhuc in.xvi.q.⁊.C.qui pot.in pigno.habean. cum tibi.⁊.C.etiam ob chirogra.pecu.in.xij.⁊ vlti.q.per Cyn. In tex.ibi,offerre ⁊c.etiam poſt ſententiam latam in hypothecaria:vt no.in Spec.de obligatio.⁊ ſolu.§.j.ver.quid ſi te mihi. Ray.facit quod no.Cy.C.de tranſac.ſi maior.⁊.ſ.de pig.ſi fundus.§.ſi pluris.argu.contra.e.l.§.in vendicatione.ex ordine alius litere.¶Nota,qȯ poſſeſſori non incumbit aliud:niſi remouere ius petitoris.

Si deferente. Sententia.abſolutoria lata in perſonali nocet in hypothecaria.h.d.de hoc no.Dy.in.c.nullus pluribus. ⁊ Cy.C.de lui.pig.intelligere. a

a ¶Probatur.adde.d.Barto.Soci.in cōſi.clxxvij.ici.i cōtrouerſia.x.ex qua cōclu.circirca fi.in ij.parte.⁊ i cōſi.cxcv.inci.circa prin.circa finē.eadē parte.

Cum colono. Recipiēs fideiuſſorem loco pignoris,videtur renūciare pignoribus.h.d.

Primi creditoris. Creditor ex diuerſis poteſt ex vna cauſa offerre,ex alijs litigare.h.d.¶Not.ꝙ plures quantitates ex diuerſis cauſis eidem debeantur ab eodem, non idem debitum,ſed plura cenſetur.quod ex eo apparet,quia creditor cogitur recipere vnam quantitatem ad quam non cōpelleretur,ſi eſſet vnum debitum tantum.Et per hoc determinatur queſtio,ſi plures quantitates ſunt petite in libello, ⁊ ſuper vna ſit pronunciatum, ſuper alijs non: ꝙ ſententia valet, quaſi ſint tot libelli,quot quantitates ſunt.

¶Explicit liber.xx.

¶Incipit liber.xxi.

¶De Edilitio edicto ⁊ redhibitoria actione, ⁊ quanto minoris. Rubrica.

Labeo ſcribit. Non ſummatur, quia edictum cōtinet ⁊c.¶In gloſſa prima.ibi, dantur ⁊c. idē dicit gloſſa,de verbo ad verbum.infra in gloſſa iij.⁊ ideo vna iſtarum gloſſarum eſt ſuperuacua.

Cauſa. No.iſtum.§.qui ponit que fuit cauſa inuentionis huius edicti,videlicet ne emptor propter calliditatem venditoris,vel propter ignorantiam emptoris decipiatur:⁊ ideo iſtud edictum vult ꝙ ſi ſigna rei vendite adeo ſint manifeſta,qȯ ex ipſis ſignis poſſet apparere morbus ipſi emptoris qȯ nō hꝫ locū redhibitio vt patet.j.in verſi.ſi ītelligit facit.ſ.de actionib⁹ empti.l.j.in fine.facit qȯ not.Dy.in.c.eū q certus.extra de regu.iur.lib.vj.quod no.⁊ tene menti.

Exempli itaqꝫ. No.ex hoc tex.ꝙ edictum edilium curulium , quod loquitur de rebus venditis redimentis propter morbū vel vitium, hꝫ locuꝫ in vitio corporali nō ī vitio animi,niſi vitiū animi cōtigerit ꝓpter vitium corporale:ſed alio remedio emptori ſuccurritur,vt hic,⁊.j.eo.l.ob que vitia.in prin.⁊.§.j.ij.⁊.iij.⁊.§. in ſumma.⁊ eodeꝫ modo habet locum redhibitio,ſi fuerit mixtum vitium animi ⁊ corporis.¶Secundo no.in fine iſtius legis ſimile.de.d.l.ob que vitia.verſ.ſi autem corporis.¶Secūdo not. in fine iſtius.l.quod eſſe nimium timidum dicitur eſſe vitium animi:quod nota. b

b ¶Quod ſic.Et idē dic ſi ſit lapſum decēniū ſm eūdeꝫ.Bal.in.l.ſi filiū.per illum tex.C.de pet.here.

Sed ſi vitium. No.tex.notabilem iſtius.§.nā vos ſcitis ꝙ ex ſermonibus p̄ſumitur vtrū quis ſit ſane mentis vel non:vt.l.is qui.§.diuus.j. de tut.⁊ cura.da.ab his.j.de condi.inſti.l.quidā.habetis in tex. ⁊ gl.xciij.c.legimus.modo habetis hic tex.not.qui docet formare articulum ad probandum quem ex ſermonibus non eſſe ſane mentis:nam ille qui hoc probat debet articulare quod talis deridendo loquebatur per vices ea que deridenda erant,ſeu ea que digna erant deriſionis.vt hoc tex.dum dicit,vel per vicos more inſanorum ⁊c.quod no.

¶Ex lectura antiqua.¶In glo.vt in libris no.contra vendētes libros corruptos ⁊ inutiles vt poſſit agi redhibitoria ac ſi venderent animalia morboſa.Et hoc facit contra venditores pannorum fracidorum qui videbātur boni, an teneantur etiā redhibitoria,id eſt ad reddendum precium, ⁊ reaccipiendum pannum ſuum.

1 ☞ Venditor preſumitur ſcire rei qualitatem.
2 Proteſtatio nil operatur in preiudicialibus.

Aiunt ediles. In tex.ibi cuiqꝫ de mācipijs venditis.Frā.Acc.⁊ ibi palā.Not.ꝙ denunciatio dꝫ eſſe clara.In gl.ex quinqꝫ cauſis.¶No.gl. magiſtrā enumerantē caſus ſiue cauſas ex qb⁹ ſit reſtitutio Itē in tex.ibi,reſtituat.i.dāna ⁊ fruct⁹:⁊ q̄ꝛ vt ſeparata ponūt.no.nomine fructuū dāna nō cōtineri.adde.ſ.ſi ſer.vē.l.loci corpus.§. j.Ibi,potuit,⁊ debuit.Ra.Et ibi,hr̄e.⁊ nō habere.¶†Not. ar.ꝙ venditor preſumit ſcire rei qualitatē:⁊ ibi,calliditare.No.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

¶ Cum .ſer ra.vbi late vide Feli. i.q.xvj.cū ſeq.

b ¶ In.l.nō ſunt liberi. ⁊ ibidē vl tra eundē Bal. vide q̄ dixi i ap poſtil.

c ¶ Querit. q̄rit i hac.l bartho.ce po.i.§.mu liere. an ſi mulier ſit ita arcta.i q̄ hȝ natu rā.i. vuluā ita arctam vt cū ea res haberi nō poſſit an dicat mor boſa,Et dōt qȯ ſic:alle. facere tex. i.c. frater nitatē, ma xime in.§. pe.⁊ fin.ex tra de fri. ⁊ male.⁊ h̄ vī tenere. tex.in.l.pe. C.de rup. ⁊ibi Cy.q vult per il lum tex.ꝙ marit⁹ poſ ſit dimitte re vxorem ꝑpter ipe dimētū ex parte ipſi⁹ mulierē vt qȝ ē nimis arcta vl ni mis āpla⁊ an mulier ēt dicat vi tioſa pro pter āplaȝ vuluā, dic ſm eos ꝙ ſic,cū equi parat mu lieri nimi um ſtricte, vt no.doc. in.c.ꝯſulta tionis.ex tra de frig. ⁊ maleſi.

d ¶ In lecto. gnon pōt continere humorem collectū ex vitio dicit morboſus nō ex eo ꝙ facit vrinā i lecto, ſed qȝ hȝ ma lum veſice ſm dictuȝ Bar.Cep.hic ⁊ idē dixit extra in eo cuios olet:nā ex eo qȯ alicui os oleat,nō eſt vitioſus:ſed propter morbū pulmonis vel alterius interioris:quod dicit proce dere ex eo quia nimis comedit ,vt per eum in.l.queritur in.§.fin.ſ.eodem.

ꝙ ex parte cōmittētis lȝ differāt dolus ⁊ culpa tñ ex parte dam num paſſi non differūt qȝ equale detrimentū afferunt ⁊ facit.l. tutor.§.j.de pig.act. ¶ No.ex verbis edicti ꝙ predictio ſeu ꝓte ſtatio multū operat:⁊ dic cū q̄rit vtrū in proteſtatione requirat cōſenſus aduerſarij,ꝙ aut qs ꝓteſtat ad ius ſuū ꝯfirmādū,⁊ nō eſt neceſſari⁹ ꝯſenſus aduerſarij,ar.ſ.ti.j.ſicut.§.nō vī.⁊.l.ſi debi tor.§.ſi i vēditiōe ⁊.ix.q.iij.ſaluo. Aut qs ꝓteſtat ad derogādū ius alteri⁹ ⁊ tūc neceſſari⁹ ē ꝯſenſus aduerſarij,d cuius ꝑiudi cio tractat vt ex.de elec.cumana.⁊ibi no.ſm Egi. Addit ipſe cū querit,vtrū ꝓteſtatio valeat diſtigue aut ꝓteſtatio ſiet ſolū ad priuationē ꝯſenſus,q ꝯſenſus hȝ ꝑncipaliter operari d quo agi tur ⁊ tūc valet ꝓteſtatio ⁊ nō valet cōſenſus.ita loquitur.d.l.ſi de bitor.§.ſi in vēditiōe:⁊ ꝙ not.extra d lit.ꝯte.c.j.licet ꝯtra videat no.extra de ap.ſollicitudinē. Aut ſit ꝓteſtatio ad inducēdū ali quid vel ad reſeruādū:qȯ eſt cōtra naturā ei⁹ de quo agit,⁊ tūc a non valet ꝓteſtatio vt extra de cōſti.cū M.ferrarieñs[a].xxvij. diſt.diaconus.Non ob.extra de ꝯdi.appo.c.ſi.qȝ ibi vba deno tāt ꝯditionē ⁊ nō ꝓteſtationē vel ibi ſpeciale i minimo. ſm Egi. de hoc ꝑ Arch.xxvij.diſt.ꝙ interrogaſti ⁊ xxviij.diſt.diaconi.⁊ xix.q.vi.qȝ in ſi.⁊ per.Jo.mo.de reg.iu.in generali ⁊ ibi in mercu rialib⁹ ꝑ Jo.And. ¶ Unū tñ no.quātū ad noſtrū.§.ibi ſufficit ſola ſciētia ⁊ ibi ꝓteſtatio ſufficit vt hic ⁊ in.l.j.in ſi.de act.emp. Sȝ vbi ꝓteſtatio ſit ad aliqd inducēdū vel ꝓhibēdū tūc colli gitur ꝑ cōtrariā ꝓteſtationē vt.l.j.§.j.de lib.agno. Item quando proteſtatio redditur in inuitum nō requiritur cōſenſus aduer ſarij vt no.in aut.de tabel.§.nos autē ⁊ adde qȯ dixi i.l.cū i plu res.§.locator horrei.ſ.loca. ¶ Item not.qȯ in preiudicialibus nil operat proteſtatio vt no.in.c.gratie.de reſcri.in cle. Ex pre dictis apparet ꝙ quandoqȝ proteſtatio ſit ſuper eo quod requi rit conſenſum aduerſarij quandoqȝ ſuper eo quod dependet ſo lum a proteſtante vt ſuper declaratione animi vt.l.Pomponi⁹. ⁊.l.Neſennius.ſ.de neg.geſt.⁊.l.vj.§.celſus.de acqui.here.

Illud ſciendum. Fiſcus non patitur redhibi tionem,ciuitas ſic.h.d.Cre do qȯ ratio ſit qȝ forte iuriſdictio edilium non extendebatur cō tra fiſcum ar.j.ea.§.ſed ſciendum vel qȝ contractus fiſcales ſunt magis tenaces ⁊ inconuincibiles.

Si intelligatur. Hic equiparantur viſus ⁊ au ditus.

Id autem alias. In tex.ibi id.not.qȯ quan doqȝ lex dicit bis idem ad maiorem claritatem ⁊ cōmittit nugationē. Nugatio eſt quoties ponūtur duo nomina ad idem preciſe ſignificandum ⁊ quorum interpretatio eſt eadē vt no.ſ.ſi cer.pet.l.certi cōdictio in princ. In tex.ibi ſperni poteſt. qȝ eſt in dotali declinatione, ⁊ ibi vul nuſculum. ¶ No.ar.qȯ faciens modicam ſciſſuram cutis puta cum vnguibus non puniatur pena vulnerātis quia iſta modi ca ſciſſura non appellatur vulnus ſed in magis diminutiuo no mine.ſ.vulnuſculum.Et ibi tranſire. ¶ Nō ꝙ leuia poſſunt trāſ ire ſine notificatione ⁊ ibi repromitti.ſ.iubent ediles. Fran. Ac cur.⁊ ibi reſponſa. ¶ No.ꝙ ebrius cognoſcitur etiā ex verbis: quia talis preſumitur quis qualia verba profert vt in.l. penul. de con.inſti.⁊ ibi ꝑtinere ſcilicet principaliter ⁊ ibi animi enim, non corporis.franc.Accur.

Idem Julianus. No.ar.qȯ non poſſit oppo ni qȯ aliquādo fuit inebria tus:lȝ bene poteſt opponi ꝙ eſt ebrioſus qȝ Apoſtolus dt non vinolentum ⁊c. ¶ Et no.ꝙ hoc eſt vitium animi in corporis paſſionem diſgrediēs.vnde dicit Inn.qȝ iſtud principaliter cōſi ſtit in animo ⁊ teſti deponēti aliquē ebrioſum nō creditur niſi aſſignet facti rationem vt in.c. cū cauſam,de teſti.per Inn. Se cūdo no.de phreneſi ⁊ morbo occupante virtutes corporis ꝙ ē vitiū corporis vſqȝ ad animā penetrās ⁊ hoc eſt ſumptū ab Ari ſtotele qui dicit ꝙ aīa cōplexiones corporis imitat. Not.etiam in illo verbo periuros ⁊c.ꝙ ex actibus cognoſcit qualitas men tis. Item no.ꝙ ſenſus corporis in ſenſum mentis aſcendit in te ſte dicit Inn.quod dȝ hoc eſſe qȝ notitia teſtis dȝ incipere a ſen ſu corporis ⁊ quanto magis eſt cauſata a ſenſu tanto magis eſt validior:⁊ quanto magis eſt abſtracta ſeu remota a ſenſu tanto magis eſt debilior vt ipſe no.in.d.c.cum cauſam ⁊ ibi vide requi ritur ergo in teſte ſcientia mentis cauſata a ſenſu corporis facit quod no.de acq.po.l.ꝙ meo.§.pe.⁊ qȯ no.per Dy.in.l.ij.§.idem labeo.de aqua plu.ar. ¶ Not.etiam in ver.animi.de equo calci troſo.an redhibitio habeat locum tex.videtur ſentire ꝙ non niſi ſit actum:gl.videtur ſentire contrarium.

Pomponius recte. In text.ibi ha bet ſcilicet per naturam qui etiam generare poteſt.

SI cui lingua. Nota.hic de abſciſſione lin gue.

Item officilius. No.ex princi.iſtius legis quod digitus non eſt mē brum:nam vides hic quod digitus ⁊ membrum ponun tur vt ſpecies ſeparate: dicit enī ſi hōis digit⁹ ſit abſciſſus mē briue.⁊c.nā copula ⁊ ſeu,ve.hȝ copulare diuerſa vt no.i ru.j.de iur.⁊ fac.igno.⁊ ſic patet ꝙ digit⁹ non ē mēbrū vt hic licet tñ nō b ſit mēbrū ē tamē officiū mēbri ꝙ videbitis no.i.l.nō ſunt liberi[b] ſ.de ſta.hom.ꝙ tene mēti ꝑ ſtatutis loquētib⁹ de mēbris ab ſciſſis vel obtruncatis. ¶ Ex lec.ant. ¶ In tex.ibi laceratū no ta equiparari verbū laceratū ⁊ abſciſſum. Richa.⁊ ibi mēbri qd ideſt aliqd. Unde collige ꝙ digit⁹ nō eſt mēbrū ſed aliqd mem bri.i.pars officialis ⁊ etiam formalis membri.Et facit ad ſtatu tum ꝙ pro digito inciſo non ꝑponatur pena incidentis menbrū ſecundum Rich.⁊ hoc verum in digito tam manus quam pe dis,vt hic ⁊ facit.ſ.de ſta.ho.non ſunt liberi. Et ibi ſanauerit, id eſt vulnus. In adhibenda tamen pena conſidero hanc legem vt quanto nobilior ⁊ vtilior eſt digitus tanto maior pena impo natur quia magis debilitat membrum. Et ibi lego. Facit ad id quod habes.C.de hereti.Arriani.

Cui dens abeſt. Modicus defect⁹ non vitiat. h. d.ſecundum Oldra.Et per hoc fecit quendam promoueri, cui op ponebantur leuia impedimenta,⁊ allegauit hanc.l.coram Jo anne Papa.xxij.

Qui clauum. In textu .ibi , dextra : puta quia eā habet aridam vel inu tilem.

c **Queritur[c] .§.De ſterili.** Iſta di ſtinctio non habet locum in priuilegijs dotis vt.l.aſſidu.C.qui po.in pig.ha.⁊ no.per Jac.in.l.j.j.ſol.mat.

d **Item de eo.** In tex.ibi vrinam.ſ.de nocte in lecto[d] ,ſm Fran.Accur.

Si quis anthia. Not.qȯ morbus anthia qu⁹ eſt incurabilis.

Si venditor. No.ꝙ remittenti actionem ſuam non datur aliquis recurſus.

Si nominatim. In textu ibi nominatiȝ in ver bis expreſſis.Et no.quod fa cti euidentia idem quod exceptio operatur.

Quod ita. Reſtitutus ſanitati ambulat pari paſſu cum eo qui ſemper fuit ſanus. h.d.vide.ſ.locati.maritus.

Quis ſit fugitiuus. Nō ſummat. qȝ clara eſt.

Apud labeonem. No.tex.ibi, q id facit ꝙ pu blice facere licere arbitratur,nā iſte tex.facit ad.q. ꝙ ſi dicit ſta tutum ꝙ homicida poſſit impune offendi ⁊ occidi,⁊ aliquis oc cidat exbannitum non legitime exbānitū:tamē venientē in for ma publici exbāniti talis occidēs excuſatur,vt hoc tex. quia fa cit illud quod publice facere licere arbitratur, vt hic: quam.q. ponit Dy.j.de adul.l.pe.⁊ ibi tenet per hūc tex.ꝙ ſi ignorabat publice exbannitum non eſſe,excuſatur,vt hic:ſi vero ſciuit, pu nitur,vt.d.l.pe.alle.etiam Dy.pro hac opi.l.de etate.§.ex cauſa. ſ.de inter.act.⁊ de ven.inſpi.l.j.§.certū.Sed aduerte ꝙ ſciēs ſi ne dubio tenetur,vt.d.l.penul.ignorans vero quamuis excuſe tur a dolo,tamen non excuſatur a culpa:fuit enim in culpa ex eo,qȝ non fecit videri an eſſet legitime exbannitus ⁊ merito de culpa dȝ puniri,vt.j.vi bo.rap.l.ij.§.actione.j. de d ſenatuſ. ſyl lan.l.lege Corne.l.reſpiciendū.§.deliquūt.j.de pe.Secūdo not. tex.cū gl.in.§.idē celſus.ibi,multoqȝ magis ⁊c.cum gloſ. ſua ſu per ver.adduci.nā iſtā glo.alleg.Cy.ꝙ quis non poteſt adduci de loco alieno ad locum alterius,⁊ per conſequens in territorio alieno quis capi nō poteſt:⁊ ſi capitur , debet priſtine libertati relinqui.ita allegat Cy.hunc tex.cum glo.in. q. quam diſputa uit Senis,que incipit, Rector ciuitatis Senarum.⁊ ꝙ quis in territorio alieno capi non poſſit,videtur caſus in.c.ex parte. el. j.extra de verb.ſigni.

Apud celſum. Iſte.§.alle.ꝙ omnes illi, qui ha bitant ſub eadem claue, dicātur eſſe ſub eadem familia.

Quoad iunt. No.tex.ibi,qui noxas ⁊c. ꝙ ex pu blicis iudicijs non poteſt agi no xaliter:quod not.pro materia.l.j.j. de pe. ⁊ per hunc text. non videtur bene loqui gloſ.quam habuiſtis ſupra,ſi ex noxa. cauſa aga.l.penul.

Si quis talis. Iſte tex.ibi,vel ſub pena vincu lorū ⁊c.facit ad queſtionē vtrū inuinculatio ſit de mero imperio:⁊ videtur ꝙ non: quia ſi eſſet

de mero

de mero imperio nõ competere ex ptãte priuati: ⁊ tamen habetis hic in tex. ꝙ ꝯpetit. de qua. q. per Guil. de Cu. in. l. imperiũ. ſ. de iuriſdi. om. iudi, ⁊ ibi dixi nota.

¶ Ex lec. ant. ¶ No. hanc. l. ad ſciendũ ſi monachus ſit fugitiuus, ⁊ per cõſequẽs an ſit apoſtata. ⁊ no. etiã ꝙ apoſtata reuertendo ad clauſtrum non purgat totaliter peccatum ſuum, quia ſemper remanent reliquie. Jtem no. hic cõſiderari cauſam fuge.

Idem iulianus ait. No. h cũ. §. ſeq. ꝙ principale ꝓpoſitũ eſt cõſiderãdũ, ⁊ ꝙ nemo dicit̃ fugitiuꝰ, niſi ex aĩo ꝓgrediat̃ i aliquẽ actũ extriſecũ ⁊ rõ ẽ, qꝛ eẽ fugitiuũ vel apoſtatã, ẽ vitiũ animi: ⁊ iõ reqrit animũ ⁊ ꝓpoſitũ dlinquẽdi: vt. l. ob q̃ vitia. §. pe. ſ. eo.

Idem ait ſi. No. argu. pro famulis conductis ſub deceptione ad hoc vt pandant terram vel caſtrum: vt non puniantur ſi ſcita facti qualitate recedunt, ⁊ ſe vlterius non immiſcent: alias ſecus.

Idem ait nec. Not. ar. ꝙ ſi ſtatutum ponit fugientem ante familiaz, ꝙ intelligatur de eo qui capi non potuit: ſecus de capto: arg. contra. ſ. ꝟ. proxi. ⁊ facit pro fugiẽtibus de carcere, quos cuſtodes inſecuti ſunt, ⁊ ceperunt eos anteꝙ̃ alio ſe conferrent.

Apud labeonem. In gl. locꝰ, ibi, hoſpitale ar. ꝙ malefactor nõ poſſit extrahi de hoſpitali, ſicut nec de eccl̃ia: de iſta materia vide p Cy. in. l. pſenti. de his ad eccl. ꝯfu. ⁊ in Spe. de immu. ecc. vr̃ eñ quodãmodo iſte extractus de territorio alieno, ⁊ iõ poteſt repeti, vt extra de ꝟ. ſig. ex pte i xpo. vr̃ eñ ꝙ ſi familia inſequebat̃ euz, ⁊ ille ingreſſus eſt in eccleſiã, ⁊ ſtatim fuit extractus, ꝙ hoc ſit licitũ: qꝛ fuit principiũ licitum: vt hic. ⁊. l. qd ait. §. ſi. de adul. de iſta materia vide plene per Archi. xvij. q. iiij. reum. ⁊. c. frater. ⁊. c. vxor felicis. ⁊. c. id ꝯſtituimus. ⁊. c. ſicut. ⁊ xiij. q. vlti. queſitum. ⁊. xvj. q. vij. ⁊ hec dicimus. de ꝯfugiente ad palatium epiſcopi, vtrum ſit tutus: no. Archi. in. d. c. conſtituimus.

Erronem. Jlle qui recedit non rediturus appellatur fugitiuus: ſed ille qui vadit ⁊ redit appellatur erro.

Apud celſum. No. hic diſtinctionem de cella qd facit pro monialibus.

Quod aiunt. Paria ſunt aliquẽ eſſe innoxium vel aliquẽ propterea ad iudiciũ nõ vacari, ſic. j. de pe. qd ſtatutũ. vnde eſt arg. ꝙ ſi ſtatutum repellit homicidam a beneficijs, ꝙ intelligatur de eo contra quem eſt factus proceſſus ⁊ ſecuta condemnatio, non de alijs.

Noxas. Ar. ꝙ ex publico crimine nõ oriat̃ actio ciuilis: qd verum eſt de noxali actione, ſed contra liberam perſonam bene naſceretur actio ciuilis ex ſuo facto, vt ſ. pro ſoc. nec quicꝙ̃. dic vt ibi.

Si quis talis. In tex. ibi, dãnatus. intelligo ad carcerem tpalem: ⁊ ideo põt vẽdi, qꝛ dñs non eſt ſpoliatus dñio, ſecꝰ ſi eſſet ad perpetuum: qꝛ tunc eſſet ſeruus pene, non hominis.

SI quid vendi. Not. ex hac. l. ꝙ ſi aliquis vendidit ſeruum ⁊ dixit ꝓm habere aliquã virtutem deſcendendo ad ſpeciem, dꝫ intelligi de bono ⁊ equo, vcꝫ aſſumpto quodam temperamẽto. ad idem. j. l. proxi. §. illud ſciendum. ¶ Secundo no. in ꝟ. illud ſciẽdũ. ꝙ eſſe cocũ eſt eſſe artificẽ qd no. ꝓ ſtatutis loquentibus de artificibꝰ, ꝙ appellatiõe artificũ cocꝰ ꝯtineat̃ qd not. ¶ Ex lec. anti. ¶ No. ꝙ non eſt ad vnguem fienda extorſio. In tex. ibi modice. i. temperate.

Venditor qui. Ar. ꝙ ſi ptãs tenet̃ ducere aſſeſſorẽ, nec ſpecificatur cuiꝰ qualitatis, ꝙ dꝫ eſſe ſaltẽ ſcientie mediocris, ⁊ nõ totaliter ignorãs maxime propter publicum fauorem, vt. j. de excu. ſed ⁊ probari.

SCiendum eſt. Not. ex hac. l. ꝙ ſi venditor cõmẽdat rem in genere nõ obligat̃. ad idẽ. ſ. de ꝯhen. emp. l. ea que commẽdãdi. ¶ Scdo no. in. §. dictũ. in quo differt dictum a cõpromiſſo. ¶ Tertio no. in ver. illud ſciendũ. tex. ibi duꝫ dicit ſufficit tales eſſe, quales dixit ⁊c. facit. ſ. e. l. qd venditor ⁊c.

Pollicentur. No. tex. ibi, ẽptorẽ accipere debemꝰ. ⁊ ꝓ hoc dicit lex ꝙ qñ i ꝯctu aliquo fit mentio precij, in dubio intelligit̃ eſſe emptio ⁊ venditio, vt. l. ſi. circa medium. C. de pred. decur. lib. x.

¶ Ex lec. anti. ¶ No. ꝙ verba illa dicunt̃ pertinere ad merum laudum, qd ſtant in genere: ſed quando deſcenditur ad ſpeciẽ, habent vim promiſſionis vel quaſi.

Dictũ a promiſſio. No. hic ꝙ differẽtia ẽ inter dictũ ⁊ pmiſſionem ſimplicem licitantẽ ſtipulationem: qꝛ alibi melius non reperitur, ⁊ no. ꝙ dictũ qñꝙ̃ habet̃ pro promiſſo. qñꝙ̃ non vt. ſ. pxi. In tex. ibi finit̃. nõ tranſeũdo aliter in formã pacti. Et ibi promiſſionem. i. pactum ⁊ ibi, *pollicitationem*. i. nudam actionẽ ſine contractu.

Illud ſciendũ. Not. ꝙ proprie non dicuntur artifices, niſi illi qui habent aliquã artis peritiam, ⁊ ꝙ recurritur ad vulgi opinionem.

Emptorem eum acci. No. noĩe emptionis pmutationẽ cõtineri. ſic. j. de ſtatuli. ſtatuliberi a ceteris. §. quintꝰ Jtẽ nomẽ venditionis predicat̃ de quolibet ꝯctu alienatiuo, ſecus in nomine precij, in. l. j. de pred. decur. lib. x. ⁊ adde. l. ſciendum. j. eo.

Tempus. Redhibitoria durat ſex menſes quanto minoris anno vtili: ratio quare minori tempore durat, redhibitoria eſt, qꝛ magis ꝓponitur cõtra ius cõe. l. ad reſcindẽdũ. ſed quãto minoris ad decipiendum, ar. ad rationẽ. j. de act. ⁊ obli. l. in honorarijs. §. ſed cum reſciſſa.

SI vero ante venditionis. Not. dictum precedens transferri ad tempus contractus. ⁊ fides prima data tempore contractus intelligitur repetita. hoc dicit.

CVm autem. In hac glo. ponitur quid debet preſtare emptor venditori, qui emptor redhibet rem emptam, ⁊ hoc ſit loco ſummarij.

Excipitur et. No. ex hac. l. ꝙ capitalis pena ſimpliciter prolata refertur etiam ad penam decapitationis: de quo quid iuris ſit, no. p. gl. C. de maleſic. et mathe. in. l. nemo. aruſpicẽ. in ver. ſupplicio.

Cum redhibetur. Non. hunc. §. et facit ad materiã. l. at vbi. l. vtrum autem. ſ. de peti. hered. cum ibi no. et facit etiam ad materiam. l. non ſolum. et. l. quoties. j. de iur. dot. et ad matriam. l. pretor. §. quod de fructibus. j. de bon. autho. iud. poſ.

¶ Ex lec. anti. ¶ Pena capitalis exigit dolũ. ad hoc allegat̃. Et vr̃ dicere iſte tex. ꝙ pena capitalis nõ poſſit imponi impuberibus[a], gl. dicit contrarium in doli capace: vt. j. de tute. ſi arrogator. ⁊. j. ad ſillei. excipiuntur adde qd dixi in. l. j. ſ. de legib.

Malus ſeruus. No. qui audet malum contra ſe audet omne maluꝫ: ⁊ facit contra homines deſperatos.

Julianus ait. No. de dictione, quodãmodo, ꝙ eſt nota diminutionis[b] ſm gloſſ.

Pedius quidem. No. hũc. §. vbi nõ habetur reſpectus contemplationis. ſed cauſe effectiue ⁊ immediate.

EDiles. §. Familie. No. iſtum. §. familie. cum hoc. §. concor. qd habes in. l. j. §. familie. j. de pub. ¶ Secundo. no. §. procuratoris. propter id qd habuiſtis no. in. l. ſi procurator. j. de doli exce. nam preal. gloſ. loquitur qñ procurator habet liberam. ſed hic tex. videtur loqui etiam in habente generale mandatum, ⁊ ſic videtur contradicere illi gl. ⁊. ideo Ric. ma. exponit hunc tex. procuratoris. i. habentis liberam, ne cõtradicat dicta gl. ⁊ dictum Dy. Hic non ſunt alia.

Item ſciendum. In his q̃ occurrũt poſt li. conteſt. iudicis officiuꝫ eſt multũ ea vero que ante litem conteſt. contingunt debent nominatim in libello poni ⁊ peti. ¶ No. hunc. §. ⁊ pro declaratione iſtius. §. vide qd no. Spe. in tit. j. de expen. §. iuxta. verſic. ſi ante litem. ⁊ verſi. in ſumma. ⁊ eo. titu. §. nunc dicendũ. verſi. hoc quoꝙ no. eſt.

¶ Ex lec. anti. ¶ No. ꝙ duplex eſt familia: familia ſeruitorum ſeu miniſtrorum, vt hic: ⁊ alia agnatorum[c], vt. j. de ver. ſig. familie. ¶ No. ꝙ factum familie nocet domino, arg. contra in. c. cuꝫ ad ſedem. extra de reſti. ſpo.

Procuratoris. Noĩe procuratoris nõ itelligitur niſi ille qui habet mandatum ſufficiens ad id de quo agit.

Hoc autem quod. No. ꝙ qui habet malam ſocietatem, ac quirit malos mores.

Item ſciendum. Proteſtatiões que habẽt originem ante litem conteſtatam, debẽt peti per libellũ, qui dꝫ eſſe fundatus ſuper aliqua diſpoſitione hoĩs vel legis. Sed que trahunt originẽ poſt litis cõteſtationez, veniunt officio iudicis, nec eſt neceſſe ꝙ ſint petita in libello per modũ obligatiõis vel debiti. h. d. concor. j. eo. item ſi ſerui. §. j. ⁊ de dã. infec. ſi quis miſſum. §. iudex. ⁊ adde qd dixi. ſ. de interrog. act. in rub. ⁊ qd not. Inno. de reſti. ſpo. grauis. ⁊ qd no. in. l. in hac. ſ. de tritica. in magna gloſſ. caſus in terminis. Emptor agebat redhibitoria cõtra recõueniebatur ad rem, ⁊ acceſſiones rei, vel propter rẽ, datur hic forma ꝙ pro

a ¶ Impuberi. adde eundẽ bal. in aut. ſacramẽta. ij. co. ver. faciunt ad ꝓdicta. C. ſi aduer. vẽ. ⁊ in l. clarũ. vbi ẽt per Ang. C. de aut. preſtã. ⁊ bal. i. l. et ſi leuerior. in. ij. colũ. ꝟ. ex predictis videt̃. C. de infami.

b ¶ Diminutionis. adde frã. are. i. l. ſi pr̃ de vulg. ex pu. ⁊. in. l. ſi me. ⁊ ac. poſ.

c ¶ Agnator. adde paul. de ca. in ꝯſi. xvij. ⁊ oĩno per barth. cepo. de ſerui. vrb. predi.

his acceſſionibus ⁊ preſtatiōib⁹,q̄ ſunt añ lit.ↄte.opʒ ꝙ libell⁹ deꝫ ſup eis.Sed ꝓ cōcurrētibus poſt lit.ↄte.nō eſt neceſſe:q᷑ officio iudicꝫ incūbit.h.d. ¶Et no.ꝙ officiū iudicis verificatur ⁊ roboraꝫ per lit.ↄte.vt no.ſ.de rei vē,vtiqꝫ.In tex.ibi preſtaretur iure actionis ſi per libellū petaꝫ.Ra.In tex.ibi,incūbit.dū tñ plene cognoſcat nō ſummarie.vt no.Inn.de ↄſti cū M.ferrarienſis.ſm Ra.⁊ dic ꝙ etiā ſine vlla petitiōe partis ſm Spe.ti.de offi.iudi.§.deſeruit:ver.ſed nunquid in hac.Et idē eſt vbi cūqꝫ iudex pōt de facto ſupplere.qđ eſt no.Bar.in ꝟbo,valde aliqualr̄ tñ ſpectat ad eū.vt in ſpe.de dila.diſpu.⁊ alle.§.ſatiſdare.ꝟ.ſʒ qñ pōt.Ray.Et eſt arg.ꝙ refectio expēſaꝝ veniat ſine petitione:vt no.Cy.i.l.ꝑperādū.§.ſinañt.⁊ vr̄ glo.oꝛ.de iudi.§.opʒ.⁊ de dā.infec.l.ſi quis miſſum.§.iudex.Cōtrariū tʒ Dyn.in l.iij.§.hoc autē.de dā.infe.Tenēdo primā opi.reſponde ꝙ hic loquiꝫ in his que veniunt iure actiōis ex diſpoſitiōe legali.Sed nos loquimur in his,q̄ veniunt officio iudicis mercenario de expēſis rōne cōtumacie eſt minus dubiū ꝙ poſſunt venire ſine petitiōe q᷑ etiā ad ſolā authoritatē iudicis pertinet cōtumaciā ꝓpulſare,vt.l.in fi.ſi qs ius di.non ob.Et ibi inuita ⁊ petita in libello.⁊ ibi ordinē. ¶Not.ꝙ ſi qs hʒ dare ⁊ recipere ſemꝑ dʒ offerre prius ſm gl.hic,facit.l.ſi non fuerit.de iureiur.

Debet autem. No.hāc.l.dʒ.in ꝟ.ſed ⁊ ſi qđ emptionis.cuʒ gl ſuper verbo,rogatū eſt.q᷑ ponit caſum notabilem.hic non ſunt alia.

¶Ex lec.anti. ¶Not.ꝙ date ⁊ collecte ſunt reſtituende ei,cui euincitur poſſeſſio.

Illud ſciendum. Emptoꝛ agens redhibitoria non pōt reportare victoꝛiam,niſi faciat facienda ex parte ſua:quando ergo actoꝛ debet offerre,⁊ non offert,reus debet abſolui.ar.iſtius princip̄ij.⁊.ſ.eo.ediles.§.ſi.

Condemnatio. No.ꝙ vſure veniūt vt itereſſe.Scđo no.emptorē expenſas cōſequi iure retētionis potius q̄ iure agēdi. ¶Querit gl.an emptoꝛ poſſit renunciare ſnīe pro ſe late in redhibitoꝛia:ſentit gl.ꝙ ſic:licet ↄtineat mutuas preſtationes,tñ principaliter continet fauoꝛem agentis.alle.l.ſi iudex.de mino.⁊ facit in arg.ad no.in.l.petende.C.de temp.in integ.reſti.

Item ſi ſerui.§.Quas ipē. Impenſe poſt litem conteſtatā veniunt in officio iudicis ſed ante litem conte.debent peti per libellum.h.d.facit.j.de aqua plu.ar.ſi tertius.§.officium.⁊ qđ no.in.l.j.vt que deſunt ad no.par.⁊ in Spe.de impenſis.§.j.ſm Ra.

Quod ſi.§.Si plures. Si plures hr̄des ſunt heredes ēptoꝛis,non hʒ locū redhibitio,ni fiat omniū coherēdū conſenſu.h.d. ¶No.hunc tex.§.⁊ idem tex.eſt hic.j.e.l.§.pomponius.ver.hoc autem ⁊ hic ē x.faciunt ad.l.plurib⁹.⁊.l.non tamen.ſ.de pꝛocu.

Pomponius. Not.tex.in ꝟ.hoc aūt.ad id qđ vidiſtis.ſ.ea.l.§.ſi plures

Si venditoꝛi. Nō ſummaꝫ,q᷑ breuis,ſʒ no.notabilē gl.que incipit,cur ſec⁹ ⁊c.

Culpā autē omnē. No.iſtū.§.⁊ ſeq.⁊ no.gl.que icipit,h̄ eſt optimū.ar.ad duo notabilia q̄ gl.ponit ⁊ circa ſm notabile vide qđ no.gl.in l indignum.hic alleg.in.l.ab hoſtibus.§.ſi vir.j.ſol.ma.

Quia aſſidua. No.i hoc.§.ꝙ de dupla dʒ ꝓmitti ſʒ moꝛē ⁊ cōſuetudinē loci.ad idem.j.de euic.l.ſi fundus.facit.l.ij.⁊ emptoꝛi.eo.ti.

Qui mancipia. No.tex.ibi p̄ſumptū ē etenim ⁊c.cū hoc tex.cōcoꝛ.qđ habes in aut.vt iudi.circa fi.col.ij.

Si quid ita. No.notabilē diſtinctionē iſtius tex.qñ qs emit rem vt ſi ſibi non placebit poſſit reddere intra quantū tp̄s poſſit dicere ꝙ ſibi nō plʒ ⁊ vides hic ꝙ ſi non eſt tp̄s appoſitū,pōt dicere ꝙ ſibi nō plʒ intra quadraginta dies tm̄:poſt aūt nō,niſi cauſa cognita ei ſuccurraꝫ.qđ no.⁊ hunc tex.alle.gl.ad hoc.ſ.de re.ven.ſi conuenit.C.de edili.ac.l.pe.extra de pign.c.illo vos. ¶Secundo nota text.notabilem.verſi.in cauſe autem cognitione.ibi cuʒ dicitur aut moꝛa fuerit ⁊c.Nam hic videtur tex.quod arbitramentum nō poſſit fieri parte abſente.ad idē.j.đ ꝟb.obligatio.l.ſi qs arbitratu.⁊ ibi de hoc ꝑ doctoꝛes ⁊ ꝑ Cyn.de cōtrahen.emptio.l.fina.

¶Sequitur ex lectura antiqua.

Quod ſi nolit. Not.arg.quis cedendo rei liberetur dicit dic ꝙ vēditoꝛ cedendo rei non liberatur a precio:q᷑ ſibi adeſt,ſed ab expenſis liberatur. ¶Et not.hic ſententiam expenſarum,non dico litis,non mandari executioni,ſi ceditur rei.

Si plures. Heredes debent eſſe in ↄcoꝛdia vt poſſint reſcindere ↄctū vel factū defuncti.h.d.no.⁊ facit.ſ.de relig.l.ſi plures.⁊ qđ no.in.l.ij.C.de lib.⁊ eo.lib. ¶In tex.ibi,ab aliquo qui agit redhibitoꝛia.Ra.⁊ ibi aliȷ qui agit quāto minoꝛis.Ra. ¶Not.ꝙ heredes diuerſo modo agentes ꝓpter ↄctū defuncti repelluntur niſi concoꝛdēt.Scđo no.ꝙ etiā plures agentes debent ↄſtituere vnum pꝛocuratoꝛē:ratio eſt,vel q᷑ veniunt ex perſona vnius,vel q᷑ negotium eſt diuiduum.Ex parte rei certum eſt,vt.l.iam tamen.§.pe.j.iudi.ſol.⁊ facit ad hunc.§.j.e.l.§.marcellus.cum ſeq.

Idē marcellus. No.qs ſit effectus ꝙ res vendita retineatur loco pignoꝛis q᷑ niſi totum pꝛecium offeratur,licet plures ſint emptoꝛes,nullam partem cogitur tradere venditoꝛ:quod eſt no.

Si venditoꝛi. Actio q̄ reputabaꝫ indiuidua a ꝑte actoꝛis,vt in.§.ſi plures.ſ.e.reputaꝫ diuidua a ꝑte rei:actiue ergo lʒ ſit diuidua natura,eſt īdiuidua effectu:ſʒ paſſiue eſt diuidua natura.⁊ effectu. ¶In tex.ibi,ſingl̄is inſolidū. Not.ꝙ plures rei in ↄctu,reputantur plures rei ī diſtractu.In tex.ibi,pꝛo viuo ⁊ tñ nō viuit.vñ aliđ eſt haberi ꝓ viuo,aliud eſt viuere:⁊ aliud ēē ciuis,aliud haberi ꝓ ciue.ar.iſti⁹ lr̄e.In gl.hoc eſt no.optimā gl.Itē no.ꝓ vulnerato,q ſi adhibuiſſet bonū medicū,non remāſiſſet cicatrix:ſʒ q᷑ malū adhibuit,remanſit cicatrix.qđ īputet vulnerato,⁊ nō officiat vulnerāti.Itē ſi ex vulnere nō moꝛtali ſit factū moꝛtale pꝛopter īperitiā medici:vt non agaꝫ de occiſo.⁊ hoc verum ſi potuit melioꝛē medicū adhibere. ¶In tex.ibi,deſiderāt.no.tex.in foꝛma qđ ea q̄ poſt litē ↄte.contingūt officiū iudicis deſiderēt,Et ibi ꝙ in ꝓcuratoꝛe.no.ꝙ appellatione ꝓcuratoꝛis contineꝫ tutoꝛ ⁊ curatoꝛ redacto iſto tex.ad verba edicti.Et no.arg.ꝙ ſi ꝑ ſtatutuʒ non tʒ pꝛoceſſus pꝛocuratoꝛis,niſi pꝛimo ꝓducat mādatum qđ idē erit in tutoꝛe ⁊ curatoꝛe,niſi reſpōdeas ꝙ hic loquatur īterpꝛetationem extēſiuam que non hʒ locum in ſtatuto,⁊ facit.j.de condi.⁊ demon.pater ſeuerinam.§.conditioneʒ.

Si quis egerit. No.hic ſepius agi ex diuerſa cauſa pꝛoxima:lʒ vna ſit cauſa remota:puta vnus contractus.

In factum. Vēditoꝛ q recipit equū tanq̄ moꝛboſum,nihil pōt oppꝛonere qn reddat p̄ciuʒ:q᷑ videtur confiteri ꝙ ſit in cauſa redhibitionis.⁊.h.d.In glo.ꝙ quis recipiendo.ſed econtra quando ſoluēdo.habes.C.de re iu.abſolutione.

Quia aſſidua. No.arg.ꝙ notari⁹ đbeat ponere in inſtrumēto ea q̄ ſunt de moꝛe ⁊ conſuetudine regionis,facit qđ not.in.l.ex parte.in pꝛinci.de verbo.obligatio.

Si quid ita. Ubi in ꝓmiſſione apponitur verbū qñcūqꝫ:vel verbū p̄petuo,nūq̄ currit p̄ſcriptio ſtatutaria vel legalis.Et inducebaꝫ de facto ad.q.dicit ſtatutū ꝙ inſtr̄m quo quis non eſt vſus intra decennium poſtea non mereaꝫ executionē:modo in quodā inſtr̄o debitoꝛ dixerat ꝙ volebat qñcunqꝫ poſſe compelli,vtrum currat iſta p̄ſcriptio:alle.iſte.§.ꝙ non.In ↄriū dicebaꝫ ꝙ iſta ꝟba gñalia nō derogāt ſtatuto,⁊ ꝙcū iſta preſcriptio videatur odioſa introducta odio negligentis.nō poſſit ei renunciari facit in aut.q̄s actiōes.C.de ſacroſa.eccleſ.hūc tex.alle.Dy.in.l.nemo pōt.de leg.j.Si velles conari ad reſpōdēdū huic licere:diceres ꝙ h loquiꝫ ī p̄ſcriptiōe duoꝝ mēſiū,que nō eſt ītroducta odio negligentis,ſicut nec redhibitoꝛia nec q̄to minoꝛis:⁊ ideo pōt ei renūciari:Vel dic ꝙ hic erat ꝓmiſſio cōditionalis ſi diſplicuerit:⁊ ideo nō currit preſcriptio.Finaliter fuit determinatū ꝙ īſtr̄m mereꝛeꝫ executionē.ſed non per hunc tex.ſolū,ſed ꝑ alias cās.Secūdo inducitur quaſi ꝓ caſu qđ arbitratoꝛ debeat arbitrar p̄ñte altera parte,vel ea monita,de hoc.j.de ꝟ.ob.l.ſi qs arbitratu.Ego credo ꝙ cū arbitramenta ſint redacta ad īſtar ↄctuū,⁊ nō ad inſtar iudicioꝛū ꝙ ſua ſnīa teneat ſine ſolēnitate p̄dicta.nec hic đꝛ ꝙ nō potuerit diceꝫ ſibi diſplicere ꝙ ē quoddā quaſi arbitrari,⁊ qđ hoc fit ꝓpter abſentiam partis.Sed dicit ꝙ ſi hoc nō dixit nō imputatur ſibi,vñ nō loqꝫ hic quo ad poſſibilitatē,ſed quoad impoſſibilitatē.facit,q᷑ laudum arbitratoꝛis nō reqrit ↄſenſum partiū,ergo nec ſcientia.Itē nec quaſi ↄhiꝫ ꝑ ipſum,ſec⁹ in iudicijs,ar.ↄ.j.de cōfeſ.l.certū.§.ſi qs abſente.⁊ ſine dubio tuti⁹ eſt ꝙ arbitreꝫ partib⁹ pꝛeſentibus:qđ dic finaliter vt no.in.d.l.ſi qs arbitratu.per moder.In gl.puta ergo nota qđ legale tp̄s poteſt arctari.In tex.ibi,intra.lx.facit.j.eo.ſi venditoꝛ.Et no.ꝙ qñ his verbis ſi diſplicuerit non apponitur tempus intelligitur de ſexaginta diebus.Et ibi in perpetuum. ¶No.tempus legale poſſe pꝛoꝛogari:qđ eſt verum de tempoꝛe appoſito in fraudem partis:ſecus ſi tempus eſſet appoſitum iuriſdictioni oꝛdinarie ſecundū Rich.vnde dicit ipſe quod tempus quod eſt pꝛefixuʒ inſtantie vel iuriſdictioni a ſtatuto,non poteſt pꝛoꝛogari in queſtione quam diſputauit que incipit,ſtatu-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

cipit ſtatuto cauetur ſi iudex.Et ibi preſens no.ꝙ tempus non labitur preſenti abſenti aduerſario.

ITaqꝫ ſicut. No.legem iſtā ⁊ legem ſequentem: qr ex his legibus habes quando ſit verum qḋ pro his q̄ acceſſorie veniunt in vēditione venditor debet cauere de vitijs ⁊ morbis.

CUm eiuſdem. No.diſtinctionem iſtius l.⁊.l.ſeq.⁊.l.ſi plura. nam tex iſtis legibus habes ꝙ pluralitas ꝯſtituit precij facit plures eſſe ꝯct⁹ qḋ no.ꝑ ſtatutis dicētibus ꝙ ꝑ quolibet cōtractu dꝫ ſolui certa gabella.⁊ aliquis vendat plures res ⁊ pro qualibet re ꝯſtituit certū ꝑcium ⁊ ꝙ debeāt ſolui plures gabelle quaſi ſint plures ꝯctus.⁊ ſic illud qḋ dicitur i.l.ſcire debem⁹. cū ſi.j.de v.obli.quot ſunt res tot ſunt ſtipulationes.hꝫ locum in alijs cōtractibus:vt vides hic in emptione ⁊ venditione,vbi quot ſunt res tot ſunt ꝯctus ſi res non vendantur vniuerſaliter vni ꝑcio ſꝫ diuerſis ꝑcijs. ¶ Ulti.no.gl.hic poſitā que hāc.l.⁊ alias ſimiles reducit ad diſtinctionem,⁊ eam tene menti.

¶ Ex lec.anti. ¶ No.diſtinctionem an ꝑciū ſit vnū vel plura ⁊ vbi plura in ſingulas res an ad diuerſos fines ad eundem finē puta ad quadrigā.⁊ qḋ in indiuiduis vel quaſi indiuiduis ratione partis totum vitiatur ⁊ retractatur.⁊ qḋ vtile per inutile vitiatur in his que non poſſunt ſeparari.Et eſt arg.iſta.l.ꝙ ſi ēphyteuta pluriū rerū ex vno cōtractu vna re male vtatur ꝙ cadat ab oīb⁹ qr vna ē ēphyteuſis ſecūdū Richard.⁊ Oldrad.

RI.erumqꝫ ꝑpter. Perſone nimia conexitate coniuncte inſeparabiles reputantur.h.d.

PRecipiunt. No.in hac.l.tex.ibi ꝑſumptum eſt ⁊c.ſed nō ſummatur quia breuis eſt.

¶ Ex lec.anti. ¶ In tex.ibi ſimpliciora.No.ꝙ hōīes ſimplices ſunt magis doctrinabiles,In tex.ibi,vetera:vetera difficile eſt reformare. ¶ No.hunc tex.in forma.

EDiles. In hac.l.ediles.no.gl.mag.que ꝺclarat quando eſt verum ꝙ propter ornamenta non tradita redhibeatur principale.⁊ ſic propter acceſſoria redhibeatur principale.

Si iumenta. Circa iſtū.§.vide no.ſ.e.l.cum eiuſdē.in gl.mag.in.§.queſitum.No.di. iſtius gl.que facit differentiam vtrum mula tranſiungi nō poſſit ex accidenti vel a natura.

¶ Ex lec.anti. ¶ No.in ver.vlti.ꝙ qui oſtendit equū cū ornamentis dꝫ ipſum tradere cū ipſis ornamentis:qr vr̄ vendit⁹ cū
a ſella freno ⁊ oībus quib⁹ demōſtratus eſt[a], ¶ No.in ver.ſꝫ em̄.
ꝙ mulus non generat ⁊ ideo caſtrat⁹ nō eſt deterior.⁊ no.arg.
ꝙ ille q amputat alicui manū aridā nō dicitur amputare mem
b brum[b] forte hoc nō eſt verū:qr lꝫ non detrahat quo ad vtilitatem tamen inducit deformitatem que in homine eſt multum curanda.In tex.ibi componendū id eſt ſoluēdū.Et no.ꝙ verbum compoſitionis ponitur pro ſolutione.

HI enim. Nō ſummaꝛ qr continetur cū.l.ediles.⁊ eius.§.non tantum.ſ.eo.

Deinde aiunt. No.ex hoc.§.cū duabus legibus ſe.qualiter puniaꝛ ille qui tꝫ animalia que nocēt alteri in locis in quibus vulgo iterſit qḋ no.⁊ tene menti.

BOuem. Non ſummatur qr breuis.no.§.ſi quis ſeruū.ꝑ materia.l.at vbi.⁊.l.vtrū.ſ.de pet.hered.facit qḋ vidiſtis.ſ.eo.l.cū antē.§.cū r̄dhibeꝛ

Aliquando. No.hūc.§.in quo habes caſum ꝙ lꝫ agaꝛ ꝙto minoris tn̄ redhibetur res ⁊ ꝑ hoc dicit Guil.de cu.in.l.qd ergo.§.pena grauior.§.ſed ſi in ca.ſ.de his qui no.infa.ꝙ ibi fuit actum de furto manifeſto qḋ fuit ꝓbatuꝫ furtū nō manifeſtū ⁊ tn̄ cōdēnaꝛ ex ea dē inſtātia.⁊ hūc intellectū dat illi.§.per hūc tex.nam vides hic ꝙ lꝫ fuerit actū quāto minoris pōt ferri ſnīa ꝙ res redhibeaꝛ.⁊ per hoc dicit ipſe ꝙ ſi aliqs accuſaꝛ de ꝑcuſſiōe cū ſanguine,vel cuꝫ armis ⁊ probaꝛ ꝑcuſſio ſine ſanguine vel ſine armis ꝙ de ſimplici percuſſiōe pōt ſeq ꝯdēnatio ex eadē inſtātia de qua dic vt ibi dixi. Sed tn̄ aduerte qr iſte tex.ad hoc modicū facit.qr hec redhibitio ꝯtineꝛ ſub natura acionis ꝓpoſite.Si ergo ago quāto minoris ex virtute iſti⁹ actiōis ſequiꝛ redhibitio.rō qr ſi res que redhibeꝛ nullius precij eſt illud qḋ nihil eſt minus.vt vidiſtis i.l.illud.§.minus.ſ.de tributoria.⁊ idō ſi ex nihilo erā empturus ex natura actionis ꝓpoſite ſequiꝛ redhibitio vt hic ⁊ hanc rationem videtur tangere glo.hic ſuper ver.officio.

Si ſub conditione. Not.iſtum.§.⁊ circa.ipſum vide qḋ dixi i l.pecuniam.ſ.ſi cer.pe.quod no.

¶ Ex lec.anti. ¶ Una actio digrediꝛ in qualitatē alterius ꝓpter idētitatē effect⁹.h.d.⁊ hunc tex.ſingulariter alle.Guil.de cu.l.qd ergo.§.pena grauior.ſ.de infa.vel dic interdum quāto minoris trāſformaꝛ in redhibitoriā.puta qn̄ res nihil vꝫ.vnde preciū dꝫ reddi ēptori ⁊ res vēditori:lꝫ ſit actum quanto minoris.h.d.Et eſt mirabile:qr iſta quaſi redhibitoria eſt annualis cum regulariter nō duret niſi ſex mēſes vt.ſ.eo.ſciendum.§.tēpus.de intellectu iſtius.§.no.Inn.in.c.j.de poſtula.pre.

Si ſub conditione. Unꝙ poſſit agi ex contractu non pōt agi ad diſtrahēdū.Et eſt ar.ꝙ ſi laudū arbitratoris eſt conditionale nō poſſit peti reductio pendēte cōditione ar.j.quando appel.ſit.l.j.§.biduū.⁊ nolꝫ.In tex.ibi non pōt.i.vbi nō eſt habitus ibi non cadit priuatio.vt.l.decem.j.de verb.obli.

Interdum. No.ꝙ cōditio iſerta ab homine ⁊ a iure ambulant pari paſſu ⁊ pariter ſuſpēdunt.⁊ facit ad not.in.l.item qr.ſ.de pactis.

IUſtiſſime. Iſtam.l.declara vt no.hic gl.ſuper verbo minoris.

¶ Ex lec.ant. ¶ No.ꝙ homo predo minatur omnib⁹ rebus ⁊ nulla res predominatur homini.

Proponitur. Arg.ꝙ vnus ſociorum poſſit cōuēti pro omnibus ⁊ ꝙ ſocij in cōtractu videntur ſocij in diſtractu.

In redhibitoria. Qn̄ actio ad intereſſe naſcitur vna cum contractu,licet deſinat intereſſe non deſinit actio competere.

SI hominem. No.hanc.l.et gl.⁊ precipue in duabus partibus.Primo in eo ꝙ querit que ſit ratio diuerſitatis inter manumiſſionem ⁊ mortem.Secundo in eo qḋ queriꝛ quid iuris ſit quādo mors contingat voluntate.

SI tamen.§.ei qui ſeruum. No.tex.ibi multo enim amplius ⁊c.⁊ circa iſtum tex.vide ad ꝙ alle.gl.hunc tex.inſti.de re.diui.§.pauonum.

¶ Sequitur ex lectura antiqua.

SI tn̄ ſine.§.Non nocebit. Snīa lata in redhibitoria non obſtat in quāto minori.

Ei qui ſeruum. Multo plus eſt ipo fctō facere ꝙ verbo ꝓnuntiare.Et eſt arg.ad grauamen qḋ iudex inferꝛ iſto facto.vt extra de app.ex parte M.⁊.C.de appel.ſi qs prouocatiōe.In tex.ibi ⁊ predicere. ¶ No.de reſeruatione iterum agendi ex alio capite.

CUm mancipium. In hac.l.habes vnā glo.mag.q̄[a] optime declarat oēs caſus iſtius.l.aliquos addendos

a ¶ Eſt.ſed qd de his ornamentis q̄ erant ante per duos dies cā vendendi:vide do Iaſ.mag.inſti.de ac.§.actionū.nume.59.

¶ Scḋo not.tex.in ſi.l.cum gl.ſi.ſecus ſi procurator ex quo no.effectum vtilis actionis ⁊ directe.nam vides hic aliquam exceptionem poſſe obijci alicui que nō pōt obijci alij ⁊ cū hoc tex.⁊ gl.no.ponēdo aliū effectū actiōis vtilis ⁊ directe,vt no.in.l.quoties.j.de admi.tuto.de qua materia actionis vtilis ⁊ directe tetigit Dy.in.c.pro poſſeſſore.extra de reg.iur.lib.vj.quod no.

¶ Ex lec.ant. ¶ Tres caſus ponit in ſeruo ⁊ duos in procuratore libero.In ſeruo dicit ꝙ ꝙtū ad redhibēduꝫ iſpiciꝛ ſciētia vel ignorātia ſerui qn̄ dn̄s ignorauit vitiū ⁊ ꝯctū vel ꝯctuꝫ tm̄. Idē dn̄s ſciuit vtrūqꝫ:lꝫ ſeruus emit peculiari noīe etiam ſi habuiſſet mandatū a dn̄o ad certū emendū.Si vo emit noīe dn̄i ⁊ habuit mādatū ad certū inſpiciꝛ ſcientia dn̄i:ſed in ꝑcurato[b]re inſpiciꝛ ſcientia ꝑcuratoris vt repellat a redhibitoria.Item ignorātia ꝑcuratoris vt competat redhibitoria.⁊ lꝫ dn̄o ſcienti nō dareꝛ vtilis ex ſua ꝑſona tn̄ iaget ex mādato directarum que ſunt radicate in ꝑſona ꝑcuratoris ignorantis.h.d.textualiter gloſſ.addit ꝙ in nuncio ſemper inſpicitur ſcientia dn̄i.facit.j.de manumiſ.vind.l.pater ex.Itē allegaꝛ ꝙ exceptio que obſtat in vtili aliqn̄ non obſtat in directa.ſic.j.de admi.tu.l.quoties.⁊ contra vt no.in.l.ſi.in prin.C.de iure do.

b ¶ Membrū.an aūt man⁹ arida dicatur membruꝫ.vide Feli.i c.iter ceteras.in.iij.col.vſi.aduerte tertio.de reſcrip.

QUi tertiana. Non dr liberatus qui habet aliquod ſanitatis interuallū

CUm ſex menſes. Not.gl.q̄ icipit loquitur hec lex.quā no.non ſummatur qr clara eſt.ſed nota dictam glo.

QUero.§.Seruum dupla. Not.hūc tex.ꝙ cōfeſſio fctā extra iudiciū etiā parte abſente facit iudicium quod no.in.l.capite quinto.j.de adul.vidiſtis in.l.ictus fuſtiū.ſ.de his qui no.infa.

¶ Paria ſunt ſcire vel ſupine ignorare.

CUm ſex menſes. Ubi verbuꝫ poteſt adijcitur i lege vel ſtatuto intelligiꝛ de diebus vtilibus.h.d. ¶ No.paria ſunt ſcire vel ſupine ignorare.vnde ſupina igorantia non excuſat ſyndicum a denunciatione maleficij.

Latinus largus. Fideiuſſor contract⁹ intelligitur eſſe fideiuſſor diſtractus.

Si ſeruus man. Ille qui vtit̃ ꝯctu alterius dꝫ vti cum ſua cauſa ſuiſqꝫ vit ĩſfacit.l.caius.ĩ.de manumiſ.

Quero.§.Seruũ du. Cõfeſſio facta corã honeſtis pſonis ⁊ i iudicijs ꝯfirmata facit ꝓbationem. Itẽ allegat̃ ꝙ confeſſio facta corã vicinis facit indiciũ.⁊ adõ not.in.l.ictus fuſtium.ſ.ð infa.⁊ p Dy.in.l.ij.de excu.tu.§.etas. ¶Item allegat̃ ꝙ multis iudicijs inſurgit plena probatio.⁊ vide Dyn.in.d.§ etas,⁊ qð no.in.l.fi.C.fa.er.

Ad res dona. Pro reb⁹ donatis ⁊ locatis non hꝫ locum redhibitoria rõnib⁹ hic iſertis.h.d.cũ.l.ſeq.qð no. In.glo.vlt.ibi rñdeo non de hoc dic vt habes in tex.⁊ gloſ.in.l.ariſto.ĩ.de dol.l.j.C.de iur.do.euic.l.i.

¶Ex.lec.ant. ¶Pro reb⁹ donatis non hꝫ locũ redhibitoria vel quãto minori.h.d.⁊ vt habeat dubiũ.l.iſta intelligas meritis pcedentibus.vel ſic,a cauallo donato non cercare palato.

Sciendum. Ex hac.l.nota duplicẽ rõnẽ quã reddit iuriſconſult⁹.quare in locatis nõ hꝫ locũ redhibitoria ſicut in vẽditis ⁊ no.tex.in fi.dũ dicit:q꞉ ſimpl'r locationes ⁊ venditiones fiunt.qð tene mẽti 𝔭pter id qð habuiſtis.in.l.conuenit ſ.de ꝯhen.emp.⁊ ibi dixi. ¶Scðo no.in.l.labeo.gl.mag.ɋ ponit caſum ⁊ eam nota ⁊ tene menti.

¶Ex lec.anti. ¶Actio redhibitoria ⁊ quãto minoris,non hꝫ locum 𝔭 ꝯctu locationis ⁊ conductiõis. ¶No.ꝙ ſup ec ſuper quo quis hꝫ iuriſdictionẽ non põt cõdere legẽ.vnde eſt hic expreſſum ꝙ condere ſtatutum eſt iuriſdictionis nõ dico iuriſdictiõis cauſalis:ſed iuriſdictionis condendi legem.i,hic actus verſatur iuriſdictionem.

Animi.§.Seruus tã. Ar.ꝙ dicant̃ nouicij illi qui faciunt actus nouitiorum ⁊ profeſſi illi qui faciunt actus profeſſorum etiam ante annum profeſſionis.

¶De euictionibus ⁊ duple ſtipulationibus. Rubrica.

Siue tota. Opp.⁊ vr̃ ꝙ iſte text.non procedat.naꝫ.l.dicit quod euictione partis nõ cõmittit̃ ſtipulatio de euictione niſi expreſſe ſit actũ vt.ĩ.eo.l.ſi dictum.§.ex ſtipulatione. Hui⁹ timore intellectus huius gl.variat̃ duob⁹ modis. Prĩo ꝙ hec.l.loquat̃ in actione ex ſtipulatu de euictione.⁊ iſta.l.ponit̃ in prima glo.⁊ ad ꝯtrium reſpondet̃ duob⁹ modis.vno modo ſm Jo.qð eſt ſpeciale hic in hoĩe vt nõ cõmittat̃ ſtipulatio niſi totus euincatur vt hic.ſecus in alijs indiuiduis ſeu in fundo.vt hic.arg.l.fi. Scðo modo legit̃ hec lex in gl.mag.ꝙ hec lex loquat̃ in actione ex ẽpto quod no. ꝯtria vero loquat̃ ex ſtipulatiõe de euictiõe que non cõmittit̃ niſi tota res euincat̃.ſtipulatio eñ de euictione hꝫ in ſe cõditionẽ ſi res fuerit euicta. Euicta aũt dici non poteſt niſi tota euincatur.hanc opi.tꝫ Pet.de bel.in.l.ij.C.eod.⁊ ibi per Cy. Sed iſta opi.non vr̃ vera ſed contra.l.bonitatis.vt ibi glo.intelligit de neceſſita.⁊ ꝯ.l.ex mille.ĩ.eod.vbi expreſſe loquit̃ in actione ex ſtipulatu ⁊ ꝯ rationẽ.nam iſta verba ſtipulatus ſi res fuerit euicta dꝫ intelligi ꝙ ſi in parte ſit euicta pro parte agit̃ ſi in totã in totũ agit̃.vt.l.ſtichus qui meus erit.ĩ.de leg.j.⁊.l.ſi debito.§.veriſimile.ſ.de ꝯhẽ.emp.tene ergo opinio. Jo.q꞉ vr̃ gl.placere, ¶Ultimo in hac glo.mag.habetis vnam addi.vide gl.ibi actiõe ex ſtipulatu etiã in hunc modum gl.iſta videt̃ corrupta:nec hꝫ aliquẽ intellectũ.⁊ voluit ponere exemplum in glo.⁊ ideo retẽtis terminis pone ꝙ vẽdidi rẽ valẽtem quindecim ego emi ꝓ decẽ ſi euincitur tertia pars ſiquidem ꝓ indiuiſo nõ eſt dubiũ ꝙ habita rõne ad totũ fundũ ego habeo regreſſũ.vtrũ aũt habeam regreſſuꝫ ſm quãtitatẽ pcij cõuẽti vel ſm quãtitatẽ pcij cõis.gl.dicit in pn.hic ⁊.ĩ.eo.l.bonitatis.vr̃ velle ꝙ habeat̃ regreſſus ſm quantitatẽ cõis precij. Si vero euincat̃ pars ⁊ ꝓ diuiſo habet̃ rõ bonitatis vt ſi ps euicta pl⁹ valebat in plus cõdẽnet̃ venditor. Si minus,in minus:⁊ hoc nõ hꝫ dubiũ tenendo ꝓ in actiõe ex ſtipulatu habet̃ rõ ſm quãtitateꝫ pcij cõis. Si vero tenerem⁹ ꝙ haberet̃ rõ ſm quãtitatẽ pcij cõuenti dꝫ fieri detractio tertie ptis ſm pciũ cõe,pone emi fundũ valẽtẽ quindecim pro decẽ:euicta eſt tertia pars que ſm eſtimationem cõem vꝫ ſex detrahet̃ tertia pars q꞉ tanto minus emi ⁊ ſic remanebũt quatuor.⁊ illa veniũt i actiõe ex ſtipulatu.

¶Ex lec.antiqua. ¶Noĩe euictionis agitur ſiue tota res ſiue pars rei vẽdite euincat̃,ſed ſi euicit̃ pars ꝓ indiuiſo ſit eſtimatio quote:ſi pro diuiſo ſit eſtimatio loci hoc dicit.premittatis ad euidẽtiã ꝙ pars ꝓ indiuiſo eſt certa rõne quote ⁊ nõ loci.vt l.meni⁹.§.duob⁹.de leg.ij.ſed pars ꝓ diuiſo eſt certa ratiõe loci vt.ĩ.de acq.po.locus cert⁹.qñqꝫ tñ pars eſt incerta ratiõe loci ⁊ quote.vt vendo qcqd iuris in fundo habeo.tũc nõ habet,locũ.l.noſtra nec venit euictio:vt.ſ.de hered.ven.l.qð in venditione hereditatis. Iteꝫ premittatis ꝙ vniuerſitas eſt multiplex ɋdã eſt integralis.vñ vn⁹ fundus appellatur vniuerſitas reſpectu pluriũ ꝯtẽtoꝝ ſub fundo.vt.ſ.ð ꝯhẽ.emp.l.in modicis.⁊ in iſta vniuerſitate nõ eſt dubiũ ꝙ debet̃ euictio:vt hic.⁊.ĩ.e.bonitatis.ɋdã eſt vniuerſitas alicuius cõgregatiõis vt familie ⁊ gregis.⁊ hic ſimiliter cadit euictio ſiue actio de euictione.quedam eſt vniuerſitas iuris vt hereditas ⁊ peculium ⁊ hic ſi euincitur vniuerſitas debet̃ euictio ſi res ſingulares non:vt.ĩ.e.ſerui venditor.⁊.C.e.l.j.⁊ iſtð eſt de mẽte gl. In tex.ibi regreſſus in actione ex ẽpto ad eſtimationẽ.in actiõe duple ad duplã. In gl.parte ergo ibi ĩdiuidu⁹.vocat ĩdiuiduũ qð vno ſpiritu cõtinet̃ ſicut vocãt dialectici.nõ aũt vocat indiuiduũ reſpectu obligationis cũ pars hoĩs poſſit in obligatiõe deduci:vt.l.ij.de vb.obli.⁊.l.in executionib⁹. In gl.ſic.⁊ ibi no. ¶Ulti.nota hic de triplici vniuerſitate.⁊ vide Odof.in.l.frater a fratre.ſ.de cõdi.indebi. Sup iſta.l.j.dicit Rich.mal.ꝙ interdũ venditor nihil ꝓmittit noĩe euictiõis:⁊ tũc mera natura ꝯctus intuenda eſt ſm quam ad hoc vt ẽptor habeat regreſſum dꝫ denũciare vẽditori. Item dꝫ ipſe emptor adeſſe cãe vt no.ĩ.e.ſi rem.§.j.⁊ C.eo.ſi parẽtes. venditor vero cõparere dꝫ ⁊ inſtruere emptorẽ qd habeat facere:vt.C.e.empti.⁊ qð no.in.l.ſi ſuſpecta.ſ.de inoffi.teſt. Interdũ venditor ꝓmittit defendere ſeu guarẽtare de iure.⁊ tunc dicũt quidã vt hec vba aliqd operent̃ ꝙ teneat̃ vẽditor iudicium pſonaliter ſuſcipe.arg.ſ.de ꝓcu.ſed ⁊ he.§.defendere. Rich.dicit ꝙ nõ vr̃ ꝓmittere niſi illud qð de iure tenet̃[a].cũ illud vbum de iure hoc tm̃ ſonet,ar.ſ.mã.q mutuã.ĩ.rñ. Interduꝫ ꝓmittit defendere ſimpl'r nõ faciẽdo mẽtionẽ iuris vel facti.⁊ tũc dicũt qdaꝫ ꝙ vr̃ aſtrict⁹ iudiciũ perſonal'r ſuſcipere.ar.ſ.de do.prele.pater.⁊.C.de in lit.dando tu.l.ij.fa.erc.ſi filie.§.hoc amplius.⁊ ſm hoc in oẽm euentũ tenebit̃ vẽditor ad expenſas ſiue ſuccũbat in cã ſiue obtineat.vt.ĩ.rem ra.ha.l.ſi ſine.§.ꝓcurator.⁊.§.marcell⁹.qð alias nõ eſſet ſꝫ cũ diſtinctione ɋ adhibet̃.C.e.l.j.⁊ ita tenuit aliqñ Jac.ð are.ita tm̃ quod nõ poſſit cogi pciſe ðfendere ſed tm̃ intereſſe pſtare dꝫ ſi non defendit:vt.ſ.de ꝓcu.ſi defunct⁹. Alioqn idẽ Jac.dicit qð nõ vltra tenet̃ ꝙ ſit de natura ꝯctus q꞉ pactũ dꝫ cõformari ad naturã cõtract⁹.ſ.loca.ſi vno.vſufru.quẽadmo.caue.ſi vſuſfruct⁹.§.ſi veſtis. Itẽ per hoc cum verbũ defendere ſit ambiguũ.nã põt ſignificare vt iudiciũ pſonaliter ſuſcipiat̃. Item vt cãe aſſiſtat̃ ⁊ defendat̃ ſiue inſtruatur ꝯ actorẽ faciẽda eſt iterpretatio cũ ipſo verbo ambiguo ipẽ petat aliqd qð eſt in ſui fauorem ꝯ naturã ꝯctus:vt no.qui po.in pig.hab.inſulam..hoc ponit Jac.de are.in.l.damni.in prin.de dã.infec. Interdũ ꝓmittit defendere de iure ⁊ de facto[b] ⁊ tunc dicunt quidã qð virtus hui⁹ promiſſionis eſt vt etiã ſi res per vim auferatur emptori qð venditor teneat̃.ſꝫ hoc nõ eſt verum.primo illa ratiõe q꞉ promiſſio ambigua cum poſſit intelligi de facto.i.etiã ſi nõ iure euincat̃ dũ tamẽ iudicio. Itẽ põt intelligi de facto ſecundo mõ.ſ.vt preſtet ea ɋ ſunt facti.ſ.intereſſe pſonaliter in iudicio.⁊ expenſas litis ſoluere emptori ⁊ tabulario. Itẽ põt intelligi de facto.i.ſi res de facto auferat̃.cum ergo ſit oratio ambigua eſt interpretanda ꝯ ſtipulantẽ:vt.ſ.de pac.veteribus.maxime cũ ſit cõtra naturam ꝯctus vt.C.de act.emp.vi pulſos.⁊ de iure deli.ſi fratris.preterea ſi dicim⁹ qð videatur in ſe ſuſcepiſſe caſum fortuitũ nõ valet pactũ:q꞉ nõ fuit aliquis caſus ſpecificat⁹:vt.l.ſꝫ ⁊ſi qs.§.queſitũ.ſi qs cau.ſm Ric.cui⁹ verba refert Cy.in.d.l.vi pulſos.⁊ hic in addi.⁊ confirmat per dictum Dy.q dicit qð ideo nõ cõmittit̃ ſtipulatio propter factum alicuius rẽ violẽter accipiẽtis.q꞉ factũ a ienũ qð eſt extra naturã ꝯctus nõ põt qs permittere:vt.ĩ.de ver.ob.ſtipulatio[c].ita niſi eſſet inſerta pena vt.ĩ.iudi.ſol.nouiſſima.ſm Old.quidam dicũt qð ſi violẽtia infert̃ ab eo quẽ vẽditor poſſit prohibere qð tũc teneat̃ venditor.ſecus ſi nõ poſſit ꝓhibere.vt.ſ.loc.l.ſi fund⁹.⁊.l.⁊ hec diſtinctio.ſm Ric.qð ſatis vr̃ rationabile vt e.ti.iteꝫ queritur.§.exercit. Quid ſi ſtatutũ dicit qð ptãs poſſit procedere de iure ⁊ de facto qño intelligat̃[d].credo ꝙ relatio ad iudicem intelligatur in ſeruata ſolennitate iudiciorum:dum tamen per viam iudicij procedatur ſub forma iuriſdictiõis,ar.ei⁹ qð not.in.l.prohibitum.C.de iure fiſ.non ergo poteſt totaliter proceſſum omittere ſꝫ põt omittere modũ pcedẽdi:q꞉ non tenetur ſeruare ſolennitates.ar.ĩ.de mili.teſta.l.j.⁊.l.diuus.⁊ adde ad dicta Rich.qð no.ĩ.de verbo.ob.venditores.

Si dupla. Quero de intellectu iſti⁹.l.glo.ponit duplicẽ lec. Prĩa ẽ qñ qs recuſat cauere ꝯdẽnet̃ ad ipſum factũ.ſ.qð caueat.ñ iſta lec.ſatis plꝫ. Nã cũ iſta cautio debeat ex diſpoſitione legis põt qs pciſe ad eã cõpelli:vt.l.ſtipu.§.ſinaũt.ſ.de no.ope.nũ. Scða lec.eſt qð condẽnet̃ ad ipſum duplum ⁊ huic lecture

a ¶De iure tenet̃.adð Fel.i.c.ego N.in iij.col.vſi.in tex.ibi ꝯ oẽs.in fin.v.de iurein.⁊ qð ſi qs promittet defendere ꝯ oẽꝫ perſonã.vide Frã.de are.i l.quidã cum.in iij.colũ.circa prin.de ver.ob.

b ¶Et ð facto.vid do alex.ð imo i.l.ſtipulatio iſta:in pn.⁊.v.co.ð vb.obl.cum alijs qõnib⁹ ibi p eũ datis ⁊.d.Ange i ꝯſi.clxxiij.inci.in xpi noĩe pmitter ðr Jac.bu.in ꝯſil.incip.qð ꝓ ponit̃ i his terminis.

c ¶Stipulati.vbi vide Lo.Alex de imo.⁊ ange.in re p.ver.vendens.

d ¶Quõ ĩtelligatur.vide do.Jaſ.mag.inti.de act.§.in bonefidei nu.xlvij.cũ duo.ſeq.